Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!

ЭНСИЭЛИ

о Нам улууһун хаһыата о

1935 сыл алтыннаах 5 күнүгэр төрүттэммитэ

2005 с. Балаҕан ыйын 24 күнэ субуота № 124 (9595)

Ыраах дойдуттан ыалдьыттарбыт

ҮРҮҢ ТАБА АННЬАЛЛААХ ӨЛӨӨННӨР

Балаҕан ыйын 22 күнүгэр улууспутугар Өлөөн улууһа тэриллибитэ 70 сылын чэрчитинэн кизиҥ ыҥырыылаах тэрээһин буолан ааста. Өлөөнтөн баһылыктара П.Р. Николаев сылалтатынан 70-са киһилээх халыҥ делегация кэпэн биир күн улууспутугар ыалдьыттаатылар. Баҕар, сорох аҕаачылларбыт соҕуйуохтара — тоҕо, олбут сүрүн уларыйыылары кэпсиир хаартыскалаах истиэндэлэри, бастыҥтан бастыҥ дьоммутун, общественнай, политическай деятеллэрбитин Иннокентий Захарович Кривошапкин тылыттан иһиттилэр, билистилэр, көрдүлэр. Ордук сэҥээрэн, биллэн турар, Илья Егоровичка анаммыт истиэндэни көрдүлэр, ыйытыылары биэрдилэр. Салгыы Хатыҥ Арыы нэһилиэгэр орто оскуолаҕа, музейга, ветеран-нар сквердэригэр, саҥа тутулла турар таас оскуолаҕа ыалдьыттаатылар. Түмүгэр нэһилиэнньэни, общественноһы кытта төгүрүк остуолга кытыннылар. Манна икки өттүттэн бэрт интэриэһинэй кэпсэтиһии тахыста. Нэһилиэк баһылыга Ю.И. Слепцов үлэтин-хамнаһын билиһиннэрдэ, сүрүн дьарыктарын кэпсээтэ, маны таһынан аҕалар түмсүүлэрин председателэ Т.Т. Григорьев, дьахталлар сэбиэттэрин председателэ түмсүүлэрин билиһиннэрдилэр. Өлөөн делегацията хас да ыйытыыны биэрбиттэн холобурдуур буоллахха, кинилэргэ арыгылааһын улахан проблема буолбутун бэлиэтээн туран, нэһилиэккэ арыгыны утары хайдах охсуналларын, туох ис хоһоонноох тэрээһиннэри ыытталларын ыйыталастылар. Ыалдьыттар өттүлэриттэн киирии тылы улуус баһылыга П.Р. Николаев эттэ. Өлөөн улууһа түөрт нэһилиэктээх, олортон биир бастыҥ үлэлээх Кирбиэн нэһилиэгин баһылыга нэһилиэгин билсиһиннэрдэ. Манна 840 киһи олорор, 260 хаһаайыстыбалаахтар, оҕо саада, оскуола, маҕаһыын бааллар. Нэһилиэк сүрүн дьарыгынан таба иитиитэ, балыктааһын буолар. Тириини таҥастыыр сыаҕы тэрийэн эрэллэр, эһиил үлэҕэ киллэрэр былааннаахтар. Быйыл производственнай сыах үлэҕэ киирбит, «Үтүө дьыалалар» чэрчиләринэн спортивнай киин тутулла турар, Кыайыы 60 сылын көрсө икки тыыл бэтэрээнигэр чаһынай дьиэ туттарбыттар. Уопсайынан ылан көрөр эбит буоллаха, Өлөөн сирэ иэнинэн республика биир улахан улуустарыгар киирсэр. Манна алмаз, газ, сэдэх таастар саппастара хостонор. Нэһилиэнньэтин ахсаана 4 тыс. тахса киһи, сүрүн омук — эбэҥкилэр.

Делегация культурнай программата киэһэ 7 чаастан А.М. Шестаков аатынан культура киинигэр ыытылынна. Манна баай ис хоһоонноох, төрүт омук культуратын көрдөрөр хотугу норуоттар историко-этнографическай музейдарын сэдэх экспонаттара, норуот маастара Христина Афанасьевна Бенчик таба, сылгы уода кыыл тириилэриттэн тикпит таҥастара дьүүлгэ таһаарылыннылар. Концертнай программата биһиэхэ, «дойду» дьонугар сонун, хатыламмат көстүү быһыытынан өйбүтүгэр-санаабытыгар хаалара буолуо дии саныыбын. Ол курдук республикаҕа, омук сиригэр киэҥник биллибит «Орончикаан» фольклорнай ансамбль артыыстара өтөрүнэн көрбөтөх интэриэһинэй туруоруулары көрдөрдүлэр, араас чуолаан, үһүк хоту оройуонун күнэ ыытылынна диэн. Бу буолан ааспыт тэрээһин политическай уонна улуустар икки ардыларыгар доҕордоһуу бөҕөргүүрүгэр улахан суолталаах. Ол курдук биир дойдулаахпыт, бастыҥ общественнай деятель Илья Егорович Винокуров 1935 с. Өлөөн улууһун тэрийсибитэ.

Оччолорго, 1933-34 сс. Илья Егорович Саха АССР Киин ситэриилээх комитетыгар үлэлии сырыттарына Өлөөн оройуонугар советскай былааһы бөҕөргөтүүгэ ыыталлар. Докумуоннар кэпсиллэриннэн, 1935 с. Өлөөнгө киэҥ ыҥырыылаах мунньах буолбут, ол мунньах боротокуолугар маннык суруллубут: «Эн тыҥааһыннаах үлэҥ хайыы-үйэ үтүө түмүктэрдээх. Уон ый анараа өттүгэр эн хаалыылаах, үөрүҥ суох дьонноох Өлөөнгө кэлбитиҥ. Билигин оройуонҥа социалистическай үлэ бастыҥ араскылара үүнүүлэр, инникитин дьон культураҕа тиксэр, сайдар кэскиллэннилэр». Бу тыллар элбэҕи этэллэр. Өлөөннөр Илья Егорович аатын ааттаан, төрөөбүт улууһугар кэлэн барбыттара кэрэхсэбиллээх.

Халыҥ делегация хас да бөлөххө арахсан улууспут бэлиэ сирдэринэн сырыттылар. Педколледжка ыалдьыттаатылар, үрүҥ таба аанньаллаах Өлөөн ыччата биһиги ыччаттарбытыныын мини-футбол күрэҕэр күөн көрүстүлэр. Баһылык салайааччылаах сүрүн делегация П. Сивцев аатынан историко-этнографическай музейга сылдьан улууспут тэриллибит историятын, оччотооҕу олохтоохтор сүрүн дьарыктарын, дойдуга буолбутун сүрүн уларыйыылары кэпсиир хаартыскалаах истиэндэлэри, бастыҥтан бастыҥ дьоммутун, общественнай, политическай деятеллэрбитин Иннокентий Захарович Кривошапкин тылыттан иһиттилэр, билистилэр, көрдүлэр. Ордук сэҥээрэн, биллэн турар, Илья Егоровичка анаммыт истиэндэни көрдүлэр, ыйытыылары биэрдилэр. Салгыы Хатыҥ Арыы нэһилиэгэр орто оскуолаҕа, музейга, ветеран-нар сквердэригэр, саҥа тутулла турар таас оскуолаҕа ыалдьыттаатылар. Түмүгэр нэһилиэнньэни, общественноһы кытта төгүрүк остуолга кытыннылар. Манна икки өттүттэн бэрт интэриэһинэй кэпсэтиһии тахыста. Нэһилиэк баһылыга Ю.И. Слепцов үлэтин-хамнаһын билиһиннэрдэ, сүрүн дьарыктарын кэпсээтэ, маны таһынан аҕалар түмсүүлэрин председателэ Т.Т. Григорьев, дьахталлар сэбиэттэрин председателэ түмсүүлэрин билиһиннэрдилэр. Өлөөн делегацията хас да ыйытыыны биэрбиттэн холобурдуур буоллахха, кинилэргэ арыгылааһын улахан проблема буолбутун бэлиэтээн туран, нэһилиэккэ арыгыны утары хайдах охсуналларын, туох ис хоһоонноох тэрээһиннэри ыытталларын ыйыталастылар. Ыалдьыттар өттүлэриттэн киирии тылы улуус баһылыга П.Р. Николаев эттэ. Өлөөн улууһа түөрт нэһилиэктээх, олортон биир бастыҥ үлэлээх Кирбиэн нэһилиэгин баһылыга нэһилиэгин билсиһиннэрдэ. Манна 840 киһи олорор, 260 хаһаайыстыбалаахтар, оҕо саада, оскуола, маҕаһыын бааллар. Нэһилиэк сүрүн дьарыгынан таба иитиитэ, балыктааһын буолар. Тириини таҥастыыр сыаҕы тэрийэн эрэллэр, эһиил үлэҕэ киллэрэр былааннаахтар. Быйыл производственнай сыах үлэҕэ киирбит, «Үтүө дьыалалар» чэрчиләринэн спортивнай киин тутулла турар, Кыайыы 60 сылын көрсө икки тыыл бэтэрээнигэр чаһынай дьиэ туттарбыттар. Уопсайынан ылан көрөр эбит буоллаха, Өлөөн сирэ иэнинэн республика биир улахан улуустарыгар киирсэр. Манна алмаз, газ, сэдэх таастар саппастара хостонор. Нэһилиэнньэтин ахсаана 4 тыс. тахса киһи, сүрүн омук — эбэҥкилэр.

Делегация культурнай программата киэһэ 7 чаастан А.М. Шестаков аатынан культура киинигэр ыытылынна. Манна баай ис хоһоонноох, төрүт омук культуратын көрдөрөр хотугу норуоттар историко-этнографическай музейдарын сэдэх экспонаттара, норуот маастара Христина Афанасьевна Бенчик таба, сылгы уода кыыл тириилэриттэн тикпит таҥастара дьүүлгэ таһаарылыннылар. Концертнай программата биһиэхэ, «дойду» дьонугар сонун, хатыламмат көстүү быһыытынан өйбүтүгэр-санаабытыгар хаалара буолуо дии саныыбын. Ол курдук республикаҕа, омук сиригэр киэҥник биллибит «Орончикаан» фольклорнай ансамбль артыыстара өтөрүнэн көрбөтөх интэриэһинэй туруоруулары көрдөрдүлэр, араас

кыыллы-сүөлү сирэйдээн ыллаатылар-туойдулар.

Улууспут баһылыга Д.П. Корякин олус ыраах сиртэн эдэриттэн кырдьаҕаһыгар тиийэ биир дойдулаахпытын И.Е. Винокуровы аатаан кэлбиттэрэ үөрдэрин, биһиэхэ улахан чиэс буоларын эттэ. Иннікитин нэһилиэк нэһилиэгинэн, улуус улууһунан табаарыстыы сыһыаны олохтуурбутугар, кэлэр көлүөнэ ыччакка Илья Егорович аатын тиэрдэ турарга доҕордоһуу муостата тутуллубутун, Өлөөн улууһун делегациятыгар биир дойдулаахпыт аатын истиҥник саныылларыгар барҕа махталын тириэртэ.

Л. УВАРОВСКАЯ

Хаартыскаҕа: 1. «Өлөөн улууһа» МТ баһылыга П.Р. Николаев И.Е. Винокуров уола Валерий Ильич Винокуровы кытта көрсүһэр.
2. «Орончикан» ансамбль

Оттоохун-2005

БИЭТЭК ЧУГАҺААТА

Балаҕан ыйын 19 күнүнээҕи даанайдарынан улуус үрдүнэн 31071 гектардаах ходуһа охсулунна. Ити ааспыт сылга тэҥнэтэххэ 111,3%-ка тэҥнэһэр. Ити кэмҥэ 34702 т от бэлэмнэнэн, сезоннааҕы былаан 95% ситиһилиннэ.

Оттоохун былаанын толорбут уонна аһарбыт нэһилиэктэргэ Арбын — 102%, Бөтүҥ — 112, Үөдэй — 126, Көбөкөн, Модут — 100-түү, Түбэ — 102, Фрунзе — 132% киирдилэр. Сорудахтарын 90%-тан үөһэ Партизан 98, Хамаҕатта 91, 1 Хомустаах 95% толордулар. Хаар түһүөр дылы бэрт ааҕыйах хонук хаалла. Онтон Искра 88, Нам с. 82, Салбаҥ 86, Хатыҥ Арыы 82, Хатырык 87, II Хомустаах 85% оттоотулар, Никольскай былаанын 72% ситистэ.

Улахан нэһилиэктэр ортолоругар Үөдэй, Бөтүҥ, тэҥ көрдөрүүлээх Көбөкөн уонна Модут нэһилиэктэрэ иннікилээн иһэллэр. Кыраларга Фрунзе уонна сезоннааҕы былааннарын 102-лии % толорбут Арбын, Түбэ отчуттара бириистээх миэстэлэргэ иһэллэр.

Кыыдааннаах кыһыммыт хонон турдахпыт аайы чугаһаан иһэр. Билигин даҕаны сорох нэһилиэктэргэ оттуур ходуһалаахтар. Хаалбыт күннэргэ үүнэн турар оту барытын ылар соругу туруорунан үлэлиир наада. Оччоҕуна сүөһүнү, сылгыны этэҥнэ кыстатан, ордубут оту атыылыыр кыахтаныахпыт.

В. СЫРОМЯТНИКОВ

БИҺИГИ ХАЛАНДААРБЫТ:

НЭҺИЛИЭКТЭР МУНИЦИПАЛЬНАЙ ОРГАННАРЫГАР БЫЫБАРДАРГА ДИЭРИ 22 КҮН ХААЛЛА

БЫЫБАРДАР: ТЭРЭЭҺИММИТ ХАЙДАҔЫЙ?

Билиҥҥи туругунан олохтоох дьаһалталар сүрүн политическай соруктарынан буолаары турар муниципальнай тэриллиилэр баһылыктарын уонна депутаттарын быыбардарын тэрээһиннээхтик ыытыы уонна нэһилиэнньэ кыттыытын хааччыйыы буолар. Быыбардары тэрийэн ыытарга миэстэлэргэ тэриллибит учаастактар бэйэ-бэйэлэригэр көмөлөһүүлэрэ ирдэнэр. Бу боппуруоска «Нам улууһа» МТ баһылыга Д.П. Корякин анал дьаһаллара туола тураллар. Ону тэҥэ государственнай тэрилтэлэр, ол эбэтэр сибээс, милиция органнара тэҥнэ үлэлэһиэхтэрин наада. МТ-лар таһынан общественнай тэрилтэлэр, билии-үөрэх обществолара эмиэ үлэлэһэллэр.

Бу быыбарга кыттар 18 нэһилиэктэн 15 нэһилиэккэ баһылыгынан олорбуттар кандидатураҕа турдулар. Кинилэртэн бу эмиэ толору ирдэнэр. Быыбардар буолуохтаах сирдэригэр комиссия талыллан, үксүгэр итии киирэн, телефон, сибээс, техническэй средстволар толору хааччыллан тураллар. Быыбарга бэлэмнэниигэ правительстволтан сыһыарыллыбыт куратордарбыт К.Е. Сивцев уонна Н.С. Сивцева көмө бэрээдэгинэн үлэлэһэллэр. Буолаары турар быыбардар уратыларын уонна суолталарын билиһиннэрэллэр. Быыбардары тэрийиигэ көрүллэр үп туттуллан туһаҕа тахса турар. Ол курдук, тэрээһин эрэ буолбакка, нэһилиэннэҕэ күннээҕи үлэлэрэ, сири-уоту, баайы-дуолу быһаарыы тохтоло суох бара турар. Ол гынан баран кыстыкка бэлэмнэнии үлэтин үгэнинэн сибээстээн быыбар тэрээһинэ, агитация да күүһэ олус чуумпутук баран иһэр диэн кэпсииллэр.

О. СТРЕКАЛОВСКАЯ

ОЛОХТООХ САЛАЙЫНЫЫ ЭКОНОМИЧЕСКАЙ ТӨРҮӨТЭ

2006 с. тохсунньу 1 күнүттэн муниципальнай тэриллиилэр олохторун-дьаһахтарын олохтоох былаас органнара бэйэлэрэ тэрийиэхтэрэ. Биллэрин курдук, ханнык баҕарар былаас экономикаҕа олоҕурар. Олохтоох бэйэни салайыныы экономическай төрүөтэ хайдаҕын-туоҕун туһунан Саха Республикатын Президенин уонна Правительстволтан администрациятын иһинэн ситэриилээх былаас территориальнай органнарын уонна муниципальнай тэриллиилэр бииргэ үлэлэһиилэригэр департамент олохтоох бэйэни салайыныыны сайыннарыыга отделын салайаачыта Семен Федулов кэпсээтэ.

— Олохтоох салайыныы экономическай төрүөтүнэн муниципальнай бас билиигэ баар баай-дуол, олохтоох бюджеттэр үптэрэ, ону сэргэ муниципальнай тэриллиилэр баайы дуолу бас билиигэ быраактара буолаллар.

Муниципальнай тэриллиилэр бюджеттэрин дохуоттаах чааһыгар государственнай, федеральнай, региональнай бюджеттэртэн төннөрүллүбэт үп аҕыллыыта (дотациялар, субвенциялар); Российскай Федерация сокуонугар сөп түбэһэр нолуок ставкаларынан региональнай, федеральнай нолуоктартан уонна хомуурдартан аҕыллыбыт үп; муниципальнай бас биллиигэ баар баайтан-дуолтан киирбит үп; нолуоктары уонна хомуурдары, атын булгуччулаах төлөбүрдэри төлөөбүттэрин кэнниттэн хаалбыт, муниципальнай тэриллии бэрэстэбиитэллээх органнарын нормативнай-правовой акталарынан олохтоммут кэмэйдээх, муниципальнай тэрилтэлэр киллэрбит үптэрин чаһа, олохтоох салайыныы органнара уонна муниципальнай тэрилтэлэр оҥорбут төлөбүрдээх өҥөлөрүттэн, нолуоктар уонна хомуурдар төлөммүттэрин кэннэ хаалбыт дохуоттарын чаһа; олохтоох нолуоктар уонна хомуурдар; федеральнай сокуоҥҥа сөп түбэһиннэрэн олохтоох салайыныы органнарын компетенцияларыгар бэриллэн олохтоммут ыстараафтар; көҥүл өттүнэн сиэртибэлэммит үп киирэллэр.

Онон олохтоох салайыныы бэйэтин бэйэтэ көрүнүүтүн государство бары өттүттэн, ол иһигэр үпхарчы өттүнэн харыстыыр.

— Билигин 2009 с. диэри переходнай период туһунан элбэх кэпсэтии барар, ити периодка туох сорук турарый?

— Олохтоох салайыныы реформата биир түгэннээх событие буолбатах. 2006 с. тохсунньу 1 күнүттэн олохтоох бэйэни салайыныы саҥа сокуонунан үлэлиирин туһугар кэккэ уларытыы ыытыллыахтаах: саҥа муниципальнай тэриллиилэр кыраныыссалара быһаарыллыахтаах, муниципальнай баай-дуол уонна сир учаастактара кинилэргэ сыһыарыллыахтаах, органнара тэриллиэхтээхтэр. Маны таһынан 2009 с. диэри поселениелары финансовай өйөбүлгэ оройуоннааҕы фондалартан дотациялары үллэрии бэрээдэгэ олохтонно. Итинник переходнай период муниципальнай оройуоннары (куораттааҕы уокуруктары) финансовай өйөбүлгэ региональнай фондалартан дотациялары үллэриигэ эмиэ көрүллүбүтэ. Билигин ити үп сорҕото муниципальнай тэриллиилэр дохуоттарын уонна ороскуоттарын чахчы баар биитэр билгэлэнэр көрдөрүүлэрин туһанан үллэриллиэн сөп. Онон переходнай период устата муниципальнай тэриллиилэр бюджеттэрин хааччыллыыларын тэҥниигэ үлэлиир механизм оҥоһуллан олохха киириэхтээх.

«Якутия» хаһыаттан

Учуутал — уус чулуута

ДЬОЛЛООХ ОЛОҔУ ТУТУҺАН

Убаастыыр дьүөгэбит, коллегабыт Иванова Валентина Петровна балаҕан ыйын 24 күнүгэр олоҕор биир бэлиэ күнүн бэлиэтиир — 60 сыллаах үбүлүөйүн.

Киһи олоҕор сыллар аастахтарын аайы ырыҥалаан көрөр кэмнээх буолааччы. Валентина 60 сыл устата дьоллоох олоҕу тутуһан кэллим дэниэн сөп, ол курдук кини эйэлээх, элбэх оҕолоох Марковтар дьиэ кэргэнигэр төрөөбүт. Кини аҕата Марков Петр Афанасьевич улууска биллэр учуутал, үөрэх управлениетыгар кэккэ сылларга методиһынан ситиһиилээхтик үлэлээбитэ. Аҕатын идэтин утумнаан, Валентина география учуутала идэтин таллаҕа, аҕатын аатын үйэтитээри кини Петр Афанасьевич туһунан ахтыы кинигэ таһаартаран, быйылгы сыллааҥы учууталлар атырдьах ыйынааҥы сүбэ мунньахтарыгар билиһиннэрбитэ.

Кини Нам начальнай оскуолатыгар 1991 с. иккис социальнай педагог идэтин ылыаҥыттан бэрт айымньылаахтык үлэлээбитэ, үгэс буолбут родкомитеттар көрүүлэрин, төрөппүттэр учууталлары ыҥыран бииргэ биэчэр тэрийэн Учуутал күнүн ылаллара. «Сайдам ыал», «Интеллектуальнай дьиэ кэргэн» конкурстар, Аҕалар сэбиэттэрин үлэлэрэ сүрдээх кэрэхсэбиллээхтик ыытыллаллара.

Оскуолаҕа үлэлии сылдьан 2000 с. Валентина Петровна республиканскай соцпедагогтар конкурстарыгар кыттан «Дьиэ кэргэн» номинация кыайыылааҕа буолбута уонна улуус соцпедагогтарын салайа улуустааҥы үөрэх управлениетыгар методиһынан киирэн, күн бүгүнгэ дылы бэрт таһаарыылаахтык үлэлии сылдьар. 2004 сылга улуустааҥы соцпедагогтар конкурстарын тэрийэн ыытарыгар кыайыылааҕынан Хатыҥ Арыы орто оскуолатын соцпедагога Петрова Татьяна Матвеевна буолан, бу күннэргэ республиканскай XI учууталлар съезтэрин кэмигэр буолар соцпедагогтар конкурстарыгар кыттарыгар Валентина Петровна методическай сүбэ-ама биэрэн, бэлэмнии сылдьар. Улууска оскуола аайы, сорох детсадтарга төрөппүттэри кытта үлэҕэ уопсайа 34 соцпедагог үлэлиир, үксүлэрэ анал үөрэхтээх бастайаннай үлэлии сылдьаллар. Оскуолаҕа родкомитеттар үлэлэрин сүрүннээһин, «ыарахан иитиилээх» оҕолор төрөппүттэрин кытта үлэ, консультативнай, профилактическай үлэлэр барыта соцпедагог үлэтэ, ону аахан доруобай олоҕу пропагандалааһын, араас хайысхалаах семинардары, мунньахтары ыытан төрөппүттэр эпписиэтинэстэрин үрдэтээри улуустааҥы чиряевскай педаагыылары, конференциялары тэрийэн ыытыы — бу барыта Валентина Петровна үлэтин түбүгэ, биһиги коллегабыт сүрдээх эрчимнээх, энергичнэй, үлэһит, биһиги кини үлэтинэн сүрдээҕин астынабыт.

Киниэхэ биир саамай киһи кэрэхсиир хаачыстыбатын бэлиэтиэ этибит — ол дьону бэйэтин тула тардар, сүрдээх актыыбынай позициялаах общественник буолара. Ол курдук, Нам начальнай оскуолатыгар үлэлиир кэмигэр өр сылларга профком председателинэн үлэлээн, коллектив чилиэннэригэр хамнас кэлбэт кэмигэр материальнай өнөө хаачыйыыга элбэх көмөҥ оҥорбута. Учууталлар сайыҥҥы сынньаланнарыгар, соҕотох ийэлэргэ муус, мас тиэйиитигэр көмө оҥоһуллара. Билигин Валентина Петровна профсоюзнай үлэтин салгыы ыыта сылдьар — кини улуустааҥы үөрэх управлениетын үлэһиттэрин профкомун председателэ, сүүрэн-көтөн тустаах үлэтигэр сүрдээх кыһамныылаахтык үлэлии сылдьар.

Валентина Петровна кэргэнинээн Николай Иванович Иванову кытта үс оҕону, 3 сиэни олоххо дьулуурдаах, инникигэ эрэллээх гына иллээх олоххо олорон, иитэн таһаардылар. Оҕолоро Марианна, Вася оскуоланы кыһыл көмүс мэтээлинэн бүтэрбиттэрэ, билигин кыргыттара Лена, Марианна үрдүк үөрэҕи бүтэрэннэр, специальностарынан үлэлиэ сылдьаллар, уоллара Вася Москваҕа үөрэнэ сылдьар.

Валентина Петровна, саха дьахтарын Далбар хотуна, ханнык да кэмгэ санаатын туһэрбэккэ инники диэки баран иһэр. Кини Анна Зверевааҕа, биллиилээх саха художникка, бэйэбит биир дойдулаахпытыгар Намҥа кэлэн бэйэтин маастарыстыбатын таҥатарыгар күүскөмө буола сылдьар. Валентина иискэ дьоҕура аһыллан сүрдээх ис киирбэхтик тигэр буолла уонна улууска оҕолорго, учууталларга Анна Николаевна Зверева үлэтин пропагандалаан үөрэттэрэр, кэнники үс сылга учууталлар тикпит оҥоһуктара конференцияларга, семинардарга быыстапкаҕа көрдөрүллэр буолла.

Валентина Петровнаҕа, ала[illegible] аҕай, истиҥ санаалаах дьүөгэбитигэ[illegible] коллегабытыгар инникитин уҕар[illegible]чими, олоххо инникигэ дьулуһуута, кэрэни үтүөнү туттээһинэ уостубатын диэн туран, үбүлүөйүнэн эҕэрдэлээн туран, кытаанах доруобуйаны, дьиэ кэргэнигэр дьоһу-соргуну, үтүөнү баҕарабыт.

С.С. ПИНИГИНА,
үөрэх управлениетын социальнай-психологическай киниэн сэбиэдиссэйэ, Нам начальнай оскуолатын психолога

Төлөбүрдээх төрүөккэ бэчээттэнэр

ТУРУКТААХ ҮЛЭНИ ТЭРИЙЭР ДЬОҔУРДААХ

Биир ыйы кыайбат кэминэн нэһилиэктэргэ баһылыктары, депутаттары талар быыбардар ыытыллаллара дьон-сэргэ болҕомтотун тарта. Биһиги 1 Хомустаахпытыгар баһылыкка 4 кандидат регистрацияланна. Билигин агитация үлэтэ саҕаланна. Турбут 4 кандидаттан Атласов Александр Павлович кандидатуратыгар, убаастабыллаах быыбардааччылар, эһиги болҕомтоҕутун тардыахпытын баҕарабыт.

Александр Павлович 1965 сыллаахха 1 Хомустаахха Павел Иванович, Анна Семеновна Атласовтарга иккис оҕонон төрөөбүтэ. Аҕата Павел Иванович улууска биллэр уонна убаастанар Ытык киһи этэ. Сэрии сылларыттан саҕалаан, колхозка араас үлэттэн иитиллэн, кэлин биригэдьиир, управляющай буолан 40-са сыл үлэлээбитэ. Ийэтэ Анна Семеновна эдэр эрдэҕиттэн ньирэй көрүүтүгэр үгүс үрдүк кирбиилэри ситиспитэ. 2003 сыллаахха нэһилиэккэ бастакынан Ытык ийэ аатын ылбыта. Кинилэр 5 оҕолорун үөрэхтээх, үлэһит, обществоҕа бэйэлэрин миэстэлэрин булбут дьон оҥортоотуттара туоһулуур. Атласовтар бэйэлэрин таһаарыылаах, үтүө суобастаах үлэлэринэн совхоз, улуус экономиката сайдарыгар мунура суох кылааттарын киллэрбиттэрэ.

Павел Иванович нэһилиэк депутатынан элбэх созыбка талыллан, административнай, тыа хаһаайыстыбатын, народнай хонтуруол комиссияларыгар үлэлэһэн нэһилиэк бары ыһыаҕыттыгар кыттыбыны ылара. Ийэтинэн эһэтэ Ядреев Семен Михайлович Үөдэйгэ сэрии ыарахан сылларыттан өр кэмгэ сельсовет председателинэн үлэлээбит. Дьонсэргэ улаханнык убаастыыр, сыанаһыыр киһитэ этэ диэн Үөдэй нэһилиэгин историята кэрэһэлиир.

Оскуоланы бүтэрэн баран «Оскуола-производство-үрдүк үөрэх» хамсаһыҥҥа кыттыһан «Тумул» фермаҕа субай сүөһү көрүүтүгэр бииргэ үөрэммит 8 уол буолан үлэлээн, үлэлэрин ситиһиилээхтик түмүктээбиттэрэ. 1 Хомустаах ыччат сүөһүнү иитэр бригэдэтэ улууска социалистическай күрэхтэһии кыайыылааҕынан хас да сыл буолан, көһө сылдьар Кыһыл Знамяны ылбыта, бригээдэ массыына уонна мотоцикл фондаларынан бириэмийэлэммитэ. Армия кэнниттэн 1992 с. Иркутскайдааҕы тыа хаһаайыстыбатын институтун бүтэрэн, агроном идэтин ылбыта. Үөрэҕин бүтэрэн баран үлэлээбит совхоһугар 1995 с. диэри идэтинэн хонуу бригээдэтигэр үлэлээбитэ.

1995-1998 сс. диэри оройуон тыатын хаһаайыстыбатын управлениетыгар сүрүннүүр специалиһынан үлэлээбитэ. Ити кэмнэ оройуоннга оҕуруот аһын үүннэриитэ ыһыы иэнэ мунутуур кэнсээн турбут бириэмэтэ, үрдүк валовай бородууксуйаны ылбыт кэрдиис кэмнэрэ этилэр.

1998-1999 сс. СР т/х министерствотыгар аграрнай производственнай отделыгар сүрүннүүр специалиһынан үлэлээбитэ. 1999 с. билиҥҥи кэмнэ диэри СР т/х министерствотыгар растениеводство управлениетын начальнигын солбуйааччынан үлэлиир.

Александр Павлович үлэтэ СР т/х министрин Бочуотунай грамотатынан бэлиэтэммитэ. Кини министерствоҕа растениеводство салаатыгар объектары тутуу, сири оҥоруу, кормопроизводство курдук эппиэттээх салаалары салайан үлэлэтэр. Республика элбэх улуустарын үлэлэрин билсистэ. Атын регионнарга — Иркутскай, Амурскай, Новосибирскай, Воронежскай, Московскай уобаластарга командировкаҕа сылдьан элбэх опыты атастаста. Төрөөбүт нэһилиэгин социальнай олоҕун хаһаайыстыбатын туругун ырытан көрөн баран бэйэтин кыаҕын туһанан баһылык буоллахпына нэһилиэк салгыы сайдарын туһугар үлэлиэм этэ диэн санаатан кандидатуратын туруоруммутун өйүөҕүг. Эдэр кыахтаах кэскиллээх салайааччы нэһилиэнньэни түмэн туруктаах суолу тайанан үлэни тэрийиэ диэн эрэниэҕиг. Нэһилиэк бары кыһаллатын быһааларга кыһаллыа, олоххо киллэрэргэ туруорсуо диэн Атласов Александр Павловичка куоласпытын биэриэҥиг диэн ыгырабыт.

Инициативнай бөлөх

АЛЕКСАНДР АТЛАСОВ
быыбар иннинээҕи программатын сүрүн хайысхалара:

1. Нэһилиэккэ тыа хаһаайыстыбата сайдарыгар, биэрэр бородууксуйатын элбэтиигэ, хас биирдии ыал дохуоттаах буолуутугар усулуобуйаны тэрийии.
2. Хас биирдии кэтэх хаһаайыстыбалаах ыал бас билэр сирдэнэрин ситиһии.
3. Бүтэй капитальнай оҥоһуутун олоххо киллэрии.
4. Сайыҥҥы водопровод тутуутун олоххо киллэрии.
5. Тэрээһиннээх хаһаайыстыбалары, тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатын соҕотуопкалыыр тэрилтэлэри кытта үлэ.
6. Племенной үлэни күүһүрдүү.
7. Общественнай, бары тэрилтэлэр түмсүүлээх үлэлэрин ситиһии.
8. Эдэр специалистары олохсутуу, саҥа кадрдары кытары үлэ, олохтоох эдэр кадрдар тахсыыларыгар өйөбүл.
9. Оскуола, дьиэ кэргэн, общественность, оҕону иитиитэ, үөрэхтээһиҥҥэ ыытыллар үлэлэрин сибээстэһин.
10. Бюджеттэн үбүлэнэр тэрилтэлэргэ попечительскай сэбиэттэр үлэлэрин тэнитии, сөргүтүү.
11. Нэһилиэк санитарнай туруга туспуутугар, дьон-сэргэ, оҕо доруобуйатыгар туһаайыллар эмтиир-сэрэтэр кэскиллээх боппуруостарга нэһилиэк олохтоохторун, общественноһы, тэрилтэлэри кытта сибээстээх үлэ.
12. Спортивнай күрэхтэри түөлбэлэриннэн ыытыыны сөргүтүү.
13. Нэһилиэк чулуу спортсменнарын аттарын үйэтитии, кинилэр аттарынан анал стипендиялары, бириэмийэлэри олохтоохун, күрэхтэһиилэри тэрийии.
14. Ыччат личность быһыытынан, сиэр-майгы өттүнэн патриотическай тыыҥҥа итиллиитигэр үлэни көҕүлээһин, общественноһы, ыччаты итэҕүөрэтэр тэрилтэлэри, дьиэ кэргэни кытта былааннаах үлэни киннээһин.
15. Үөрэхтэ, спортка, атын араас хайысхаҕа дьоҕурдаах, ситиһиилээх оҕолорго, студеннарга материальнай, моральнай көмө, анал стипендиялары олохтоохун.
16. Уулуссаларга нэһилиэк социальнай-экономическай сайдыытыгар кылаттарын киллэрбит, ытыктанар, киэн туттар дьон аттарын иҥэрии, уларытыы.
17. Эргэ объектары, дьиэлэри көтүрүү.
18. Уулуссалары электричествонан сырдатыы.
19. Оскуола-сад салгыы туттуллуутун туруорсан инвестиционнай үбүлэһиҥҥэ киллэртэрии.
20. Балыыһа саҥа корпуһа үлэҕэ киириитин «Үтүө дьыала» программаҕа киллэртэрэн ситэрии.
21. Нэһилиэк иһиннээҕи суолу-иһи оҥоруу.
22. Чаһынай предпринимателлэргэ үлэлии усулуобуйаны тэрийии.
23. Участковай милиция үлэһитин олохсутуу, үлэлии усулуобуйатын тэрийии.
24. Общественнай бэрээдэги көрөр структураны тэрийии.
25. Нэһилиэннэ ортотугар чөл олоҕу тутуһар, сиэр-майгы өттүнэн холобур буолар биир дойдулаахтарбытыгар тирэнэн, сэрэтэр-өйдөтөр үлэни тэрийии.

Кандидат А.П. Атласов быыбардыыр фондатыттан төлөнно

Кандидат туһунан сиһилии кэпсээтэххэ

СЭМЭН ЯДРИХИНСКАЙ ОЛОҔУН СУОЛА УОННА СИТИҺИИЛЭРЭ

Семен Прокопьевич Ядрихинскай 1966 сыл сэтинньи 12 күнүгэр Нам сэлиэнньэтигэр, Прокопий Семенович уонна Марфа Михайловна Ядрихинскайдар, тыа сирин үлэһит дьонун дьиэ кэргэнигэр төрөөбүтэ.

1973 сыллаахха Фрунзе начальнай оскуолатыгар 1-кы кылааска киирэн үөрэх кыһатын саҕалаабыта. Онтон дьоно Намҥа көһөннөр, Нам маҥнайгы нүөмэрдээх орто оскуолатыгар үөрэнэн 1983 с. бүтэрбитэ. Оскуолаҕа үөрэнэр сылларыттан хас биирдии саха оҕотун сиэринэн көҥүл туттуунан интэриэһиргиирэ. Кэккэ ситиһиилэнэн оскуоланы бүтэрээт үлэтин тренеринэн саҕаламмыта.

1985 сыл СГУ педагогическай факультетын физкультурнай отделениетыгар үөрэххэ киирээт Советскай Армия кэккэтигэр ыҥырыллыбыта. Армияҕа саха уола Сэмэн Ядрихинскай биир бастыҥнар кэккэлэригэр сылдьыбыта. Ону туоһулаан үөрэнэр сиригэр, төрөппүттэригэр элбэх махтал суруктар кэлбиттэрэ. Сэмэн армияҕа взвод командирын солбуйааччыга тиийэ үүммүтэ. Ити боростуой саллаат мэнэ тиийбэт чыпчаала.

1987 с. Советскай Армия отличнига сержант Сэмэн Ядрихинскай сулууспалаан бүтэн СГУ-га үөрэҕин салгыыр. Студенныыр кэмнэригэр биир бастыҥ общественник. Сайынын «Ньургун» студенческай этэрээт тэринэн, командирынан ананан, төрөөбүт Намын улууһун, Арбын бөһүөлэгэр, биир ый үлэлээн 4 квартиралаах дьиэни, гараһы штукатуркалаан, пилорама фундаменын кутан, сиилэс дьааматын оҥорон, үчүгэй хаачыстыбалаахтык оҥорбутун иһин совхоз салалтатын махталын ылар.

1991 с. үөрэҕин ситиһиилээхтик бүтэрэн Нам маҥнайгы сүһүөхтээх начальнай оскуолатын физкультураҕа учууталынан ананан үлэтин саҕалаабыта. Үлэлии сылдьан СГУ ПФ бүтэрбит оҕолор түмсүүлэрин тэрийэн, Дьокуускай куоракка баар эдэр интеллигенция түмсүүтүн кытары сибээс олохтоон, элбэх көрсүһүүлэр, тематическай киэһэлэр ыытыллыбыттара. «Ситим» эдэр ыаллар түмсүүлэрин тэрийэн, эдэр ыаллар уһаайба, дьиэ тутталларыгар кредит ылалларыгар көмөлөспүтэ.

Салайар талааннаах, эдэр киһини таба көрөн улуус дьаһалтата 1995 с. Хатыҥ Арыы орто оскуолатын директорынан анаабыта. Манна үлэлиир кэмигэр оскуола И.Е. Винокуров аатын ылары ситиһэр. Оскуолаҕа уонна уопсай дьиэлэргэ гаас киллэртэрэр. Сайынын нэһилиэк ыарахан иитиилээх оҕолорун түмэн лаҕыр тэрийэн оҕуруоккка үлэлэтэр. Лаҕыр хортуоска, хаппыыста, моркуоп, сүбүөкүлэ бөҕөтүн үүннэрбитэ. Ол дьыл тустуу саалатын туттаран үлэҕэ киллэрэр. Ити курдук таһаарыылаахтык үлэлии сылдьарын көрөн 1999 с. улуус дьаһалтатыгар үлэҕэ ылбыттара.

Билигин Саха Республикатын физкультураҕа уонна спортка комитетын председателэ Гуляев М.Д. Семен Прокопьевичи республика улуустарыгар биир тарбахха баттанар салайааччы быһыытынан аҕаарын этэн турар.

Сэмэн Прокопьевич 2003 с. Дальнай Востоктааҥы государственнай уонна муниципальнай сулууспа академиятын бүтэрбитэ. Онон салалта ханнык баҕар хайысхатыгар үлэлиир кыахтаах.

Ийэтэ Мааппа, аҕата Борокуоппай колхоз саҕаттан үлэ бөҕөтүн үлэлээбит, үлэ, тыыл ветераннара, улууска уонна Нам селотугар биир ытыктанар дьон. Сэмэн Прокопьевич бэйэтэ Нам селотун биир дьоһун ыала, кэргэнинээн Туйааралыын үс уол оҕолоохтор.

Кандидат С.П. Ядрихинскай быыбардыыр фондатыттан төлөнно

Көр-күлүү

ТАҢАРА БЭЙЭТЭ БИЛЭН ТУРДАҔА

Нам сэлиэнньэтигэр милиция отдела икки эрэ үлэһиттээҕин саҕана этэ. Кэпсээҥнэ киирбит Хордоонойу кытта икки миэтэрэлээх Бочуров милиция үлэлииллэрэ. Күһүн, балаҕан ыйын бүтүүтүн саҕана, милицияҕа тыллабыр киирбит: убаһа муммутунан үөһэ мыраан анныгар дьоннор сүөһү өлөрөн астыы сылдьаллар диэн.

Милициялар тэлиэгэлээх ат уларсан ол эппит сирдэригэр тилигирэтэн тиийэн кэлбиттэригэр: «Только что сварили, попробуйте,» - диэн нууччалар биэдэрэҕэ ыгыччы буспут сыалаах этиҥэн айах тута, тоһуйа көрсүбүттэр. Уоруйахтары сылаастык харыларыттан харбаабыт дьон хайыахтарай, күөһү тоҕо тутан кэбистэхтэринэ аньыыта бэрт буолсу. Дьон кыһанан-мүһэнэн туран оҥорбут үлэлэрин убаастаан, ыдыырыччы буспут сыалаах эти милициялар уоруйахтарын кытта бииргэ нарылыччы олорон, үөрэ-көтө онно үрдүгэр сии-сии силиэстийэлээн дьыаланы бүтэрбиттэр. Ол кэнниттэн өлөрбүт сүөһүлэрин этин бэйэлэригэр тэлиэгэҕэ тиэйтэрэн төттөрү Намҥа күккүрээн киирбиттэр. Биирдэ тото-хана сыалаах эти сиэн баран уоруйахтарбыт төһө-хачча сылы уоппуттарын таҥара бэйэтэ билэн турдаҕа.

ОХОНООС

Охоноос онон-манан сири-дойдуну кэрийбит, сэриигэ да сылдьыыбыт, нууччалыы балайда билбэхтэһэр, быһатынан эттэххэ, анныгынан эрэ саҥардыбат киһи. Ол иһин нууччалары кытта уопсай тылы түргэнник булааччы. Охоноос олохтоох маҕаһыын өрөмүөнүгэр кэлэн үлэлии сылдьар саҥа табаарыстарын кытта биирдэ бииргэ арыгыласпыт. Холуочуйан баран сөп буолбакка, хантан да арыгы булар сирэ суох буолан, нууччалара кистээн уурммут арыгыларын таба көрөн кып гыннаран ылан, дьиэтигэр илдьэн иһэн иҥэринэн кэбиспит.

Нууччалар ыкса киэһэ арыгыларын суохтааннар, көрдөөн булбаккалар, Охоноохы уорбалааннар иэстэһэн кырбаары дьиэтигэр киирэн: «Афанасий, бутылку нашу ты украл, кроме тебя некому. Отдавай по-хорошему обратно,» - диэбиттэр. Онуоха Охоноос ороҥҥо сытан эрэн бу курдук хардарбыт: «Братья, с меня спрос маленький. Вы русские научили якутов воровать. Так что сами виноваты,» - диэн кэбиспит. Кэлбит дьон хайыахтарай, уорарга үөрэппит дьон буолан, буруйдаахтыы туттан уку-суку тахсан барбыттар.

БУРДУК БАТТАХ

Өрдөөҕүтэ Партизан дэриэбинэтигэр маҕаһыын тута сырыттахпытына, оскуола илин өттүгэр утарыта аллараа, туруорбах эргэ дьиэҕэ маҥан баттахтаах Бурдук Баттах диэн оҕонньор эмээхсиниэхэн иккиэйэҕин эрэ олороллоро. Кинилэргэ ыалдьыт, хоноһо да диэн соччо сылдьыбат ыала быһыылаҕа. Оҕонньор оччолорго да бокоорбут, биһиги суорар маспыт суораһыныттан салааскылаах кэлэн хомуйсан, тиэйэн бараччы. Эмээхсинин биирдэ да бу диэн көрбөтөҕүм. Ол саҕана олохтоохтор оҕонньору эдэрдэгэр киһи киэнэ алдьархайдааҕа этэ диэн кэпсииллэрин истэрим. Кыһын хотон иһигэр киирэн, талбыт сүөһүтүн атахтарыгар этэрбэс кэтэрдэн баран, сиэтэн тахсан баран хаалар идэлээх киһи диилларэ. Хотонтон дьоннор эрэ суоллара тахсан бараллара үһү. Сүөһү турбутунан суох буолан хаалар. Сүөһүлээхтэр: «Ойбоҥҥо киллэрэн уулатан таһааран баайбыт курдук этибит ээ,» - дэһэллэр эбит. Бээ, мантыкан да сыта-олоро балайда элбэх толкуйтан тахсыбыт оҥоһуктар буолуохтаахтар.

Бэйи, ол киһи баракааһа онон эрэ бүппэтэх. Эмээхсинэ өлбүт кыһыныгар тоҥ буору алдьатартан дьулайан, туруорбах эргэ дьиэтин эмээхсиннэри баҕастары уоттаан кэбиспит. Милициялар кэлэн: «Оҕонньоор, тоҕо бу дьиэҕин уоттаатын? Эмээхсиҥҥин ханна тыныын?» - диэн ыйыппыттарыгар, эппиэтэ хоп курдук үһү. «Соҕуруу өлбүт дьону уматан кэбиһэр сурахтарын истибитим. Аны кэлэн туох харысхалай. Дьиэм эргэрэн туһатыттан аастыта. Мин кыаммат, көмөлөһөр дьоно-билэтэ суох киһи хайыамый? Судургутун тутустаҕым дии,» - диэхтээбит.

И. ЕЛИСЕЕВ-Усхаан

В магазине «Байылыат» новые поступления: холодильные камеры «Стинол», муз. центры, ТВ, СВЧ-печи, кухонные комбайны, пылесосы, электрочайники, эл. плиты. Станки деревообрабатывающие, станки точильные, пилы циркулярные, сварочные аппараты, ДВП, рубероид, профнастил и гвозди. Одеяла, матрасы и подушки.

Конт. тел. 42-7-65

В сентябре в районе Графский Берег и II Хомустах потерян органайзер с документами на имя Корякина С.Д. и Слепцова И.И.

Нашедших просим звонить по телефону за вознаграждение: Графский Берег тел. 23-2-19 Габышев А.С. или Намцы 42-1-76 Олесовой

Купим частный дом или квартиру в хорошем состоянии с участком в с. Хамагатта.

Конт. тел. 26-1-38, моб. тел. 89142250329, 89142227836

Продаю учебники б/у — геометрия 7-9 кл., геометрия 9 кл. «Решение задач», алгебра «Сборник заданий» 9 кл., русский язык «Сборник текстов» 9 кл., физика «Механика» 9 кл., английский язык 7-9 кл., кн. 2, биология «Человек» 9 кл.

Тел. 42-6-22

Намҥа, педколледж территориятыгар 3 хостоох, территориятыгар тутуулардаах, гаастаах квартира атыыланар. Сыаната кэпсэтиинэн.

Билсэр тел. 41-8-52

Продается 1-комнатная квартира (2-й этаж, газ, центр).

Тел. 41-9-58

Улуус киинигэр суһаллык 3 хостоох квартира атыыланар. Сылаас, телефоннаах, оҕуруоттаах, водопроводтаах, душтаах, 2 кыладьыпкалаах.

Сыаната кэпсэтии быһыытынан.

Тел. 41-6-70, 41-9-53

Нам с. суһаллык 3 хостоох приватизированнай квартира атыыланар (гаастаах, телефоннаах, душтаах, 2 сайыҥҥы гаражтаах, кыра оҕуруот учаастактаах).

Билсэр тел. 25-7-51, 42-7-39 (киэһэ 20 ч. кэнниттэн)

Продаем ВАЗ-2106 2000 г.в.

Тел. 42-3-63

Продается 3-хкомнатная квартира. Недорого. Рассмотрим варианты.

Тел. 42-8-17, сот. 89142331595

Считать недействительным утерянный паспорт серии 9801 № 236729, выданный на имя Доромонова Владимира Валерьевича

Считать недействительными утерянные паспорта серии 9801 № 351390, выданный 29.03.02 г. на имя Копыриной Раисы Еремеевны и серии 9899 № 041463, выданный 16.11.99 г. на имя Копырина Геннадия Николаевича

ИҺИРЭХ ТЫЛЛАР

Нам начальнай оскуолатын учууталын, педагогическай үлэ, тыыл ветеранын **НОВГОРОДОВА МАРИЯ ФЕДОРОВНАНЫ** 70 сааһын туолбутунан истиҥник эҕэрдэлиибит!

Баҕарабыт үөрүүнү-көтүүнү үктэллэнэн доруобай буоларгар, үтүө санаан уостубатыгар, оҕолоруҥ, сиэннэриҥ үөрүүлэрин үллэстэн уһуннук, дьоллоохтук олороргор, амарах сүрэҕиҥ сылааһа намыраабатыгар!

Эн үтүө суобастаахтык үлэлээн үгүс оҕону аҕаарга, суруйарга үөрэппитиҥ умнуллубат! «Учуутал» диэн убаастанар идэни талан билигин үөрэппит оҕолоруҥ ситиһиилэринэн дьоллонон, чугас дьонуҥ ытыктабылынан арчыланан этэҥҥэ бочуоттаах сыныаланҥа олороҕун.

Нам начальнай оскуолатын коллектива, ветераннара

Убаастыыр коллегабыт, СР Үөрэҕириитин туйгуна, үөрэх управлениетын социальнай-психологическай Киинин методиһа **ИВАНОВА ВАЛЕНТИНА ПЕТРОВНА!**

Эйигин үбүлүөйдээх 60 сааскын туолар олоҕуҥ кэрэ-бэлиэ түгэнинэн итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит!

Учуутал идэтин баһылаан, кэнчээри ыччаты иитиигэ ахсаабат кыһамныгын ууран, үтүө суобастаахтык үлэлии сылдьаргынан биһи[illegible] киэн туттабыт, астынабыт! Үлэҕэр бэриниҥ, баай опытыҥ би[illegible] барыбытыгар холобур буолар. Кэлэр да кэмнэргэ үлэлии-хамсыы с[illegible] эдэрдэргэ субэһит, көмөлөһөччү буола тур, мэлдьи үүнэ-сайда сырыт диэн алгыыбыт!

Баҕарабыт бараммат-хороммот билиини-көрүүнү, тус олохтоох дьолу-соргуну, этэҥнэ буолууну!

«Нам улууһун үөрэҕин салаата» муниципальнай тэриллии, үөрэх үлэһиттэрин профсоюзнай комитета

Убаастыыр коллегабытын, улуустааҕы үөрэх управлениетын дошкольнай отделын сэбиэдиссэйин, РФ үөрэҕириитин туйгунун **МАКАРОВА МАРИНА ГРИГОРЬЕВНАНЫ** 50 сааскын туолар олоҕуҥ кэрэ-бэлиэ түгэнинэн истиҥник эҕэрдэлиибит!

Талан ылбыт идэҕинэн күн бүгүнүгэр диэри үтүө суобастаахтык үлэлии сылдьарыттан киэн туттабыт. Эн үөрүүгүн үксэтиһэн, үллэстэн тураммыт Эйиэхэ бастыҥ баҕа санаабытын тиэрдэбит. Үтүө санаан уостубатын, түбүктээх үлэҥ түмүктээх буоллун. Дьиэ кэргэнҥэр чэгиэн доруобуйаны, үтүмэн үгүс үөрүүнү, уйгу быйаҥнаах, дьоллоох олоҕу, үлэҕэр өссө үрдүк ситиһиини.

Хатырык нэһилиэгин «Кэрэчээнэ» оҕо саадын коллектива

Күндү эдэйиибитин, үөрэх управлениетын оскуолаҕа киириэн иннинээҕи саастаах оҕолор отделларын сэбиэдиссэйин, РФ үөрэҕин туйгунун **МАКАРОВА МАРИНА ГРИГОРЬЕВНАНЫ** үөрүүлээх күҥҥүнэн, үйэ аҥардаах үбүлүөйүнэн үөрэн-көтөн туран итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит!

Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, үлэҕэр үрдүк ситиһиилэри, дьиэ кэргэҥҥэр дьолу-саргыны. Барыбытыгар ахсаабат кыһамныыҥ, көмөҥ, сүбэҥ иһин махтанабыт.

Эҕэрдэни кытта Намтан, Дьокуускайтан, Мирнэйтэн балтыларыҥ, быраттарыҥ, кийиттэриҥ, кэргэттэриҥ, племянниктарыҥ

Күндү коллегабытын **СВИНОБОЕВА ДАРИЯ ИГНАТЬЕВНАНЫ** дьоһун-мааны үбүлүөйүгүнэн итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит!

Эн талан ылбыт эмчит идэҕэр бэриниилээхтик үлэлээн, төрөөбүт-үөскээбит Намыҥ дьонун, эмтии сылдьар ыарыһахтарыҥ махталларын ылан биһиэхэ үтүө холобур буолан, ыарыһахтарыҥ туһугар ахсаабат кыһамныыҥ, үтүө көмөҥ иһин махтанабыт. Олохтоох мэлдьи үөрүү-көтүү, дьол-соргу эҥэрдэстин, амарах санаа аргыстастын.

Баҕарабыт күндү киһибитигэр чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, үлэҕэр салгыы үрдүк ситиһиилэри, уһун дьоллоох олоҕу.

Туберкулиозтан диспансер коллектива

УБААСТАБЫЛЛААХ НАМ УЛУУҺУН ОЛОХТООХТОРУН, ТЭРИЛТЭЛЭР САЛАЙААЧЧЫЛАРЫН БОЛҔОМТОЛОРУГАР!

Балаҕан ыйын 21 күнүгэр биһиги нэһилиэкпитигэр өтөрүнэн буолбатах олус хомолтолоох быһылаан буолла: улахан дьиэ кэргэн олорор дьиэтэ олорчу умайан хаалла. Кырдьаҕас эбээлэрэ уокка быалдьанна. Дьиэ хаһаайыттара үлэ ветераннара, пенсионердар Семен Петрович, Анна Николаевна Кривошапкиннар, кинилэр оҕолоро, сиэннэрэ турар бэйэлэринэн биир да мала-сала суох туран хааллылар.

Күндү биир дойдулаахтарбытыттан, оскуолалар, детсадтар коллективтарыттан, араас тэрилтэлэр салайааччыларыттан көрдөһөбүт, бу ыарахан түбэлтэни өйдөөн улахан иэдээҥнэ түбэспит ыалга амарах санааҕытыттан туту кыайаргытынан көмөлөһүҥ.

Көмөҕө билсэр телефоннар: 25-3-60, 25-6-37 (нэһилиэк дьаһалтата)

Харчынан көмөнү оҥорорго: Администрация Партизанского наслега муниципального образования «Намский улус» Республики Саха (Якутия)

Расчетно-кассовый центр

с. Намцы БИК 04921000

расчетный счет 40703810800002000022 на имя Кривошапкина Семена Петровича

ИНН 1417006769

КЭРИЭСТЭБИЛ

Тапталлаах ийэбит, эбээбит, үлэ ветерана Находкина Варвара Спиридоновна бу орто дойдуттан барбыта балаҕан ыйын 25 күнүгэр 40 хонугун туолар.

Ийэбит 1938 с. Уус-Алдан улууһугар Хоро нэһилиэгэр Мыҥдааба бөһүөлэгэр колхозтаах баһынай дьиэ кэргэнигэр төрөөбүтэ. 1946 с. Найахы начальнай оскуолатын боруогун атыллаан 2 сыл үөрэнэн баран Мүрү ситэтэ суох орто оскуолатыгар үөрэҕин салҕаабыта. 1955 с. оскуоланы үөрэнэн бүтэрэн үлэһит быһыытынан үлэтин Дүпсүҥнэ детсадыттан саҕалаабыта. Салгыы 1959 сылтан 1962 с. диэри оройуон киинигэр Бороҥҥо промкомбинакка иистэнньэҥнэбитэ. Онтон биир сыл партия ойуоннааҕы комитетыгар библиотекардаабыта.

1961 с. олоҕун доҕоруун Николай Николаевич Протодьяконовы көрсөн ыал буолан уоллаах кыыс оҕоломмуттара. 1965 с. курска үөрэнэн телефонистка идэтин ылан 1967 с. Дьокуускайдааҕы кооперативнай техникумҥа үөрэнэ киириэр диэри үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ. Кытаанах санаалаах буолан икки оҕону көрө-көрө 3 сыл үөрэнэн товаровед идэтин ылан Үөһээ Бүлүүгэ ананнан тиийэн товароведынан, экономиһынан үлэлээбитэ. Михаил Софронович Алексеевка кэргэн тахсан кыыс оҕоломмута.

1974 сылтан Нам улууһун иккис дойду оҥостон, пенсияҕа тахсыар диэри райпоҕа товароведтаабыта. 1988 с. «Советскай-потребительскай кооперация туйгуна» аат ингэриллибитэ. Ыарахан үлэ, уһун кыһын устата тымныы ыскылаттар, сайынын күүстэри-түүннэри баржанан кэлэр табаардары аахсыы — бу барыта доруобуйатыгар улахан охсуулаах буолбута, ыарахан ыарыыга тэппитэ. Кэлин икки сыл Намнааҕы педучилище остолобуйугар сэбиэдиссэйинэн үлэлээбитэ. 1994 с. доруобуйатын туруга мөлтөөн үлэттэн уурайбыта.

Ийэбит ураты чэнчис, миннньигэс астаах, иистэнньэҥ бэрдэ этэ. Бары аймахтарыгар, балтыларыгар сүбэһит-амаһыт буолан дьаһайан олорбута. Биһиги, оҕолор уонна 6 сиэн, аймахтар, проблемаларын быһаарсаары олоҕун бүтэһик күннэригэр дылы телефонун туруупкатын илиититтэн ыһыктыбатаҕа.

Ураты чиэһинэй, амарах сүрэхтээх таптыыр ийэбит, эбээбит муударай санаата, кута-сүрэ умнуллуо суоҕа. Күндү киһибит, быдан дьылларга быраһаай.

Оҕолоро, сиэннэрэ

1 Хомустаах орто оскуолатын учууталыгар Федор Иванович Новгородовка уола, кылаастыт салайааччытыгар Александра Николаевна Новгородоваҕа тапталлаах кэргэнэ

НОВГОРОДОВ
Иван Федорович

эдэр сааһыгар хомолтолоохтук олохтон туораабытынан ийэтигэр, аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

9 «б» кылаас үөрэнээччилэрэ, төрөппүттэрэ

Сэрии уонна тыыл ветерана, Партизан олохтоохо

ХАРИТОНОВА
Анна Петровна

хомолтолоохтук күн сириттэн барбытыгар кини кыргыттарыгар Анна Николаевнаҕа, Мария Николаевнаҕа уонна кинилэр дьиэ кэргэттэриэгэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

«Кустук» детсад коллектива

ГУ «Намское управление социальной защиты населения при Министерстве труда и социального развития РС(Я)» выражает глубокое соболезнование ведущему специалисту Намского ТО Кривошапкиной Анастасии Семеновне и ее родным по поводу трагической смерти горячо любимой бабушки, ветерана тыла

ХАРИТОНОВОЙ Анны Петровны.

Партизан нэһилиэгин олохтоохо, тыыл, үлэ ветерана, нэһилиэк ыйытык кырдьаҕаһа

ХАРИТОНОВА
Анна Петровна

90 сааһыгар хомолтолоохтук өлбүтүгэр оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, бары аймахтарыгар дириҥ кутурҕаннарын тиэрдэллэр.

Партизан нэһилиэгин олохтоох дьаһалтата уонна ветераннарын сэбиэтэ

Редактор В.Г. Касьянов

ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — **41496**; ;
бухгалтерия — **41332**;
факс — **41332**;
иллюстрация уонна реклама (секретариат), редакционнай издательскай система — **41141**

Тэрийэн таһааараччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Эҥсиэли» хаһыат редакцията» государственнай учреждение. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ сокуоннарын туһууну хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Госкомитетын СР региональнай управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПИ №19-0428.**

Сурукка аккыгын-суолгутун, үлэрэтин, дьиэрэт аадырыһын чопчу ыйыҥ. Редакциябыт суруктар төннөрүллүбэттэр. ***Автор этэрэ хаһыат санаатыныын мэлдьи биир буолбат.***

"ЭҺГСИЭЛИ" - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам с., Заложнай уул. 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

"Эҥсиэли"
хаһыат редакционнай-издательскай ситимиҥэр талыллына уонна таҥыллына.
Хаһыат Дьокуускайга "Сахаполиграфиздат" НИПК бэчээттээннэ, Орджоникидзе уул. 38.
Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лист.
Көҥүл сыананан атыыланар
Индекс*э — *54889. Тираһа — 1895
Бэчээккэ илии баттанна —12:00 ч. 23.09.2005
Сакааһын №-рэ — 124